

Petr Ševčík v mládí studoval technický obor turbíny a čerpadla, objevoval jeskyně, provozoval papírnictví, aby se nakonec našel v sochařské tvorbě.

Umělec, který tvoří krásné sochy, rád zavařuje a chová včely

Ze samouka uznávaným sochařem

Profesní cesta Petra Ševčíka rozhodně nebyla přímočará, ale o to více zajímavá a dobrodružná. Přivedla jej k tomu, po čem asi všichni toužíme. K práci, která ho nejenom naplňuje, ale také si za ni vysloužil obdiv a uznání.

Z brněnské VUT do norských jeskyní

V mládí prý nebyl nijak výjimečný. „Něco málo jsem studoval, ale přiznávám, že před učením jsem upřednostňoval akčnější záležitosti. Rád jsem fotil, cestoval, objevoval jeskyně, lezl po skalách,“ vybavuje si své tehdejší zájmy absolvent oboru turbíny a čerpadla

na Vysokém učení technickém v Brně. „K volbě studijního zaměření jsem se tehdy postavil čistě pragmaticky. Protože jsem své dětství a mládí strávil za železnou oponou, viděl jsem v turbínách šanci, jak se dostat do světa. Ale revoluce všechno změnila a cestovat pak bylo možné i bez turbín,“ vysvětluje Petr. A jedním dechem dodává, že se během studií zajímal i o jiné věci než o turbíny. Objektem jeho zájmu se stala i sympatická Jitka, se kterou se hned po promoci s čerstvým inženýrským titulem v kapse a před roční vojenskou službou oženil. „Chodili jsme spolu tři roky. Oba jsme v sobě měli dychtivost cestovat, touhu po nevšedním objevování světa a lásku k jeskyňárení. Nějaký čas jsme pobývali v Norsku na jeskyňářských expedicích, kam nás zvali ke spolupráci geologové z bergenské univerzity, jimž jsme pomáhali při mapování jeskyní – mimo jiné i nejhlubší propasti za po-

Hlavní inspirací Petra Ševčíka je lidské tělo. Jeho sklon k expresivním výrazům a záliba v propracovanosti detailů prozrazují vliv českého baroka, ke kterému tíhne a jež obdivuje.

lárním kruhem na světě Raguejavreraige. Čas mezi expedicemi jsme využívali k cestování po Skandinávii, projeli jsme norské i švédské národní parky, podívali se na Lofoty a na spoustu dalších míst.“

Sen se stal realitou

Po dvouletém období expedic se Petr vrhnul na podnikání. „Otevřel jsem si malý obchod s trafikou, papírnictvím a hračkami, který zpočátku i prosperoval. Protože jsem zaměstnával prodáváčky, nemusel jsem sám od rána do večera stát za pultem, což mi umožňovalo věnovat se i jiným aktivitám. Problémem se však brzy ukázaly měnící se nákupní zvyklosti zákazníků. Někteří začali nakupovat na internetu, jiní v hypermarketech, a tržby v mém obchodě klesaly. Časem mi došlo, že k podnikání skutečně, ale skutečně nemám vloh,“

konstatuje s notnou dávkou sebekritiky Petr. Na co vlohý má, se naštěstí ukázalo záhy. „Zjistil jsem, že v časopisech, o které jsem v obchodě neměl nouzi, mě nejvíce zajímají rozhovory a články o sochařích. Jednoho dne jsem před starším synem nahlas prohlásil: ‚Járo, já bych chtěl být sochařem!‘ Od toho okamžiku se věci daly do pohybu. To, co jsem tenkrát vyslovil, se postupně stávalo realitou. Nejprve jsem si na dvou brněnských kurzech spolu s několika duchodkyněmi a maminkami na rodičovské dovolené osvojil naprosté základy tvoření z hlíny. Následovaly kurzy na točení na kruhu a sádrové formy, poté kurz zahradních plastik a žardiniér vedený akademickým sochařem Janem Hričákem. Po první výstavě, kterou jsem si tenkrát domluvil v galerii U Zlatého kohouta v Praze, to už šlo samo. Skamarádil jsem

Zatím nejnáročnější Petrovo dílo je Meč pro Náchod vážící 300 kg a měřící 4,2 metru. Po zabetonování ční do výše asi 3,6 metru.

se tam s grafikem Janem Hanušem, jenž vystavoval ve vedlejším sále. Domluvili jsme si společnou vernisáž a od té doby jsme mívali společné výstavy. Z nich bych uvedl třeba tu na Staré radnici ve Žďáru nad Sázavou, pak v Městském divadle ve Zlíně, v Titianu v Brně, na Stříbském mlýně v Ivančicích, v galerii Art Rubikon v Olomouci nebo v restauraci Mánes v Praze. Do Zlatého kohouta jsme se rádi vraceli, celkem jsme tam spolu vystavovali čtyřikrát,“ vypočítává Petr.

Jak se rodí socha?

Na začátku je materiál, například terakotová hlína, kterou je nezbytné nejprve připravit, hlavně prohnát a přitom přidat hodně hrubého lupku (specifický horninový materiál). Poté následuje samotná tvorba sochy, napřed její hrubé vystavení. Při

práci musí sochař myslet na to, aby se výtvar vlastní vahou nezhroutil. K tomu, aby socha i „za syrova“ držela pohromadě, slouží různé vnitřní a vnější podpěry. Ty je pak třeba odstranit, sochu rozřezat, vydlabat

a zase slepit, zaretušovat spoje, dokončit povrch, pográt si s detaily, dát obličejí výraz, celou sochu pomalu vysušit a přitom donekonečna opravovat drobné nedostatky. Povrch sochy se vytváří buď patinováním, nebo polychromií, někdy glazováním. Taková tvorba vyžaduje nejenom spoustu nástrojů – některé jsou potřeba na hrubé práce, jiné na jemné vrásy kolem očí – ale také velkou dávku trpělivosti. „Každou sochu upravuji tak dlouho, dokud s ní nejsem spokojený,“ říká umělec, který na práci jedné sochy stráví i 400 hodin. „V dalším kroku se socha vypaluje. Ne každá se ale vejde do mé elektrické pece, proto jsem se naučil stavět pece na míru. Pálení velkého kusu není úplně jednoduchá zále-

Socha s názvem Přisedící. S takovou přisedící by bylo jednání hned veselejší, ne?

S manželkou Jitkou Petr žije 40 let. Nestačili si zevšednět.

Nejllepší sochy prý jsou ty vytvořené na základě lidských modelů. Zde mu modelkou stála jeho dcera Erika Linda.

Skokan – v šeru za půdním okénkem je zavěšená pohyblivá vyvážená konstrukce spojená se skokanem, který visí jakoby ve vzduchu. Ve větru se kýve.

Sousoší zvané Mlčky

Socha s názvem Výlupek je z patinované kameniny a kované oceli

Některé sochy Petra Ševčíka zdobí soukromé zahrady

Slečna Zrzavá – naivní tvorba malíře Jana Zrzavého Petra hodně ovlivnila

A jak se to Petr naučil – bez školy a učitelů? „Postupně, za pochodu, doslova krůček po krůčku. Něco jsem pochytil na kurzech, na něco jsem přišel sám, něco vím od sdílných kolegů...“ Právě nyní sochař pracuje na díle s názvem Pompea Vesuvia, což je torzo ženy jakoby vytažené ze sopečného popela, dále má rozpracovanou sochu sedícího muže a také sochu Podzimní múza, což je dívka, která rukou něco přerovná v hlavě stárnoucího umělce. „Teď musím začít pracovat na více drobných soškách, abych měl co vystavovat,“ říká.

Momentka z rodinného výletu – Jitka, Petr a dcera Erika Linda

Čistokrevný introvert

Sochaři jsou většinou samotáři. A Petr není výjimkou. Dokonce se prohlašuje za čistokrevného introverta, kterému práce o samotě vyhovuje. Souhlasí však, že samotou při tvorbě je třeba kompenzovat. „Někdy takzvaně upouštím tlak. Když se ke mně při práci v ateliéru přiblíží manželka, začnu mluvit nějaké nesmysly, sám si odpovídám na řečnické otázky, stupňuji tempo, zvyšuji hlas, manželka raději prchá a já pak můžu pokračovat již bez vnitřního napětí.“ A co myšlenky, které přeci jen odehnat nejde? „Je pravda, že když na něčem pracuju stovky hodin, projde mi toho hlavou hodně. Často se soustředím a myslím jen na to, co dělám. Muziku si použít různou, to je příjemná stránka mé práce. Můžu poslouchat Bacha, Hanu Zagorovou, Cigarettes After Sex, četbu na pokračování nebo taky nic. Když pracuji na detailech, zejména těch, které dávají obličejí výraz, potřebuji úplný klid. Maximálně se soustředím, ruka se stává nástrojem přenosu představy vzniklé v mozku, a ta představa se zhmotňuje přede mnou do hlíny. Na tuto část tvorby je nejlepší ticho.“

Džemy, včely, zahrada

Ve své manželce Jitce má Petr velkou oporu. „Ta je mým pilířem, o který se můžu opřít. I když jsme spolu už čtyřicet let, nemáme šanci si zevšednět. Jitka se vypracovala na uznávanou lektorku a koučku, spoustu času tráví mimo domov na cestách v tuzemsku i v zahraničí od Filipín až po Island. Zato ze mě se stal pecivál a lokální patriot. Když cestuji, tak hlavně za uměním po Evropě, a pak zase spěchám rychle domů do ateliéru. Ladí nám to k sobě výborně, jsme si vzácní a těšíme se na sebe,“ konstatuje Petr. A co dělá, když zrovna není zavřený v ateliéru? „Žijeme ve 200 let starém rodinném domě s rozlehlou zahradou, takže dělám všechno, co je zapotřebí. Stále je co sázet, sklízet, trhat, hrabat, okopávat, odhrnovat, zahrnovat... Tráva pořád roste, sekát ji chodím za odměnu. Taky rád zavažuju a dělám džemy. A loni jsme začali chovat včely. Máme dva úly, včelstva jsme si i pojmenovali, moje je Roy Orbison, dcera má Krakenky. Já vlastně dělám rád skoro všechno, problém bývá v tom, že když na něčem dělám musím, chtěl bych už zase dělat něco jiného,“ uzavírá Petr.